

Modellvänner

December
2021
Nr 42

Merry Christmas!

INNEHÅLL

Skriv i Modellvänner	2
Friflyg	3
Det kom en excelfil.....	5
Populär Teknik 1946-1947.....	10
Kalender.....	15
Länkar	21

En tidning i pdf som enkelt kan skrivas ut.

Bilder på framsidan: Stulna från nätet – speciellt tack till SAAB för de fina nyårsraketererna.

PDF-bladet är ett alternativ som kan ges ut ofta och utan kostnad för läsarna om de inte vill skriva ut bladet på sin eller klubbens skrivare.

I pdf-format finns länkar som är klickbara, om länkarna inte är allt för komplicerade så skrivs de ut.

modell@pgdata.se
/Patrik Gertsson
Ålvägen 10, 29672 Yngsjö
0709-763384

**Var med och Skriv i Modellvänner!
Skicka bilder. Det går bra att skriva för
hand på papper, fota och skicka med
epost eller pappersbrev.**

TACKAR

Alla som hjälper till med korrläsning och kommentarer. Det är nyttigt och ofta lärorikt att få lite tips.

Vill du annonsera?

Det blir ingen modellflygnytt 2021.

1000:- i månaden kommer förhoppningsvis ge en pdf-tidning med högre grafisk kvalitet med provnummer för en framtida Modellflygnytt 2022 om intresse finns.

Vill du sponsra Modellvänner?

Swish : 0709 763384

**Modellvänner är obunden till
förbund och klubbar.** Detta innebär enbart att de inte
har inflytande på innehållet.

**Alla modellentusiaster, klubbar,
föreningar, förbund och
modellföretag välkomna att vara
med och bidra till ett bra
innehåll på alla sätt.**

De nyaste säkerhetsreglerna för modellflyg utomhus
som gäller RCFF/SMFF finns på
<http://www.rcflyg.se/forum/cms/index.php?pageid=sakerhetsregler>

Där finns en länk till en pdf att ladda hem
http://www.rcflyg.se/dokument/sakerhetsregler/RCFF_SMFF_regler_v1_4_2_2021.pdf

Skriv i Modellvänner

Hjälp till och visa vad Sverige kan!

Det finns många duktiga skribenter som i dag bara
väljer forum och Facebook. Skicka dina bilder och
texter till Modellvänner också!

Är du inte datorvan så går det att skicka som
handskrivet brev och pappersfoton.

Innehållet kan vara allt från tips, personberättelser,
byggprojekt, reportage från träffar och tävlingar – och
mycket mera.

Friflyg

[Maxfliart](#) fortsätter med sin serie på Youtube om friflyg.

I avsnitt 3 beskrivs hur man tillverkar propellerkrokar med hakar där gummit inte kryper.

<https://youtu.be/oXPzswgb-Fg>

I avsnitt 4 beskriver han nosblocken

<https://youtu.be/sJkmyBo9zrg>

Dessa båda avsnitt är magiska för de som vill lära

sig mer om gummimotorflyg men kanske inte lika allmänna för generellt modellbygge som de båda första avsnitten.

Inspiration för segelflygare kan man få genom filmen om Hi-Start. Här är det som brukligt med maxfliart gamla skalamodeller man får njuta av. Ett trupptransportplan från WWII var kanske inte det mest aerodynamiska – och skulle bara användas en gång.

<https://youtu.be/eYylqQ4bQmU>

Världscupen i Friflyg 2021

Efter helgen den 18 – 19 december så har resultatet i den totala Världscupen i friflyg fastställts.

Den sista tävlingen, Hanukkah Open, flögs i Israel under helgen och blev alltså den sista deltävlingen för året.

Totalt har det genomförts 42 tävlingar i Världscupen sedan Covidrestriktionerna lättades första juli.

Sverige har haft deltagare i nio deltävlingar. Poängen i den totala sammanställningen räknas på de fyra bästa resultaten för varje pilot.

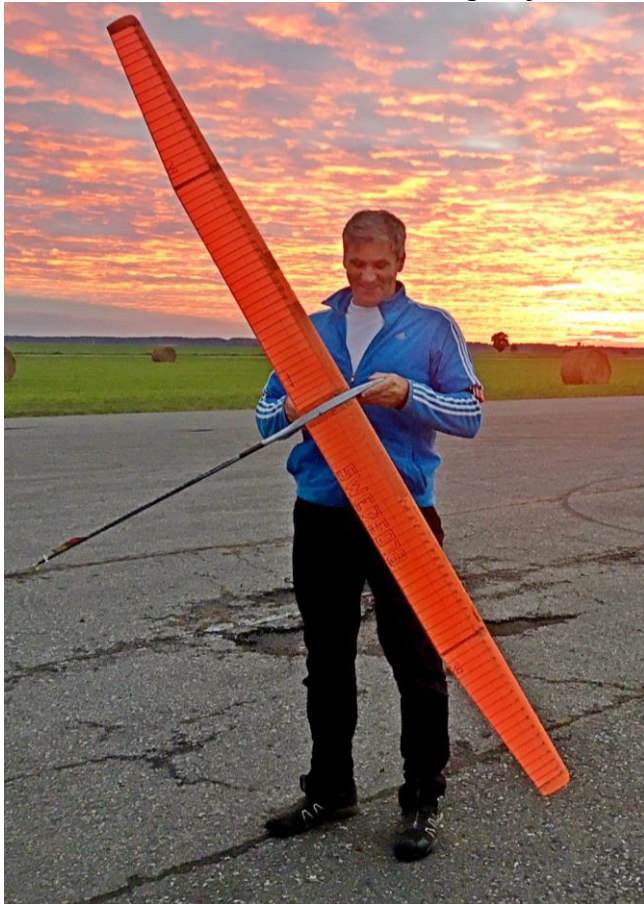
Per Findahl tog sin nionde totalseger i Världscupen i klass F1A med 2093 poäng. På andra plats slutade Miroslav Mandichev, Bulgarien med 2086 poäng och på bronsplatsen slutade Dusan Fric, Tjeckien med 2019 poäng.

Slutstriden om segern var oklar till de sista två deltävlingarna. De tuffa reserestriktionerna för att åka till Israel gjorde dock till slut att ingen pilot i toppen i totalen kunde resa till Israel för att tävla i de två avslutande tävlingarna.

Per Findahl tog sina poäng genom en seger Swedish Cup som flögs på Alvaret i Sverige i juli, sedan ytterligare en seger under SPZG Cup som flögs i Kietrz, Polen, i oktober. SPZG Cup blev den största deltävlingen för året vilket gav bra bonuspoäng. Ett silver och ett brons blev det för

I september tog Per silver i West Bohemian Cup samt ett brons i South Bohemian Cup i Tjeckien.

Kosma Huber blev näst bästa svensk på plats sex med 1942 poäng. Kosma tog sina poäng genom ett brons i Kar Tel Cup i Polen i oktober. Två silver blev det också för Kosma i Swedish Cup samt i Zabokreky Cup som flögs i Slovakien i september. Kosmas fjärderesultat i Totalen blev en fjärdeplats i SPZG Cup.

Oskar Findahl slutade på plats 65 med 652 poäng. En seger i Danish Cup som flögs på Alvaret i Sverige samt en sjundeplats i Swedish Cup låg till grund för Oskars poäng.

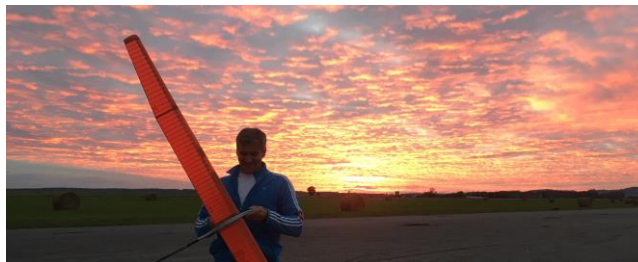

Robert Hellgren lade beslag på plats 79 med 521 poäng efter två femteplatser, en i Swedish Cup och en i Danish Cup.

På plats 132 slutade Anders Persson med 331 poäng. Poängen togs genom en sjätteplats och en sjundeplats i Swedish och Danish Cup.

I den totala Världscupen i klass F1B segrade Alexander Andriukov, USA, med 2072 poäng. Bäste svensk blev Bror Eimar på plats 21 med 1010 poäng. Bror tog sina poäng genom två segrar, Bror vann både Swedish och Danish cup.

I juniorenas Världscup slutade Axel Olsson Segerström på plats 24 i klass F1A med 502 poäng. Axel tog sina poäng efter en seger i juniorklassen under Swedish Cup.

Historiskt har Sverige tolv Totalsegrar i Världscupen hittills. Per Findahl har alltså vunnit seniorcupen hela nio gånger i klass F1A. Bror Eimar har en totalseger i klass F1B från 1992. Sedan har Oskar Findahl två totalsegrar i juniorenas Världscup. I klass F1B segrade Oskar 2007 och i klass F1A segrade han 2009.

(I skrivande stund har inte resultaten från de två sista deltävlingarna från Israel rapporterats in så resultaten längre ner i totalen kan ändras något efter att de förts in, men de kommer inte att påverka resultaten i toppen.)

Per Findahl

Det kom en excelfil med en massa bilder från gränsen mellan Blekinge och Skåne. Per-Anders Olsson – kallad Pelle – har varit modellflygare i många år – och är fortfarande aktiv!

De första bilderna är från ett gammalt fotoalbum från slutet av 1970-talet:

Uffe mekar med sin Curare .
Han flög med Proline och körde en Golf

Det här är flygkompisen Steve – inte han med Loyden.

Och här är Pelle själv! Självklart F3A

Sölvesborgs hemmafält Veslanda under ett flygmeeting tidigt 1980-tal

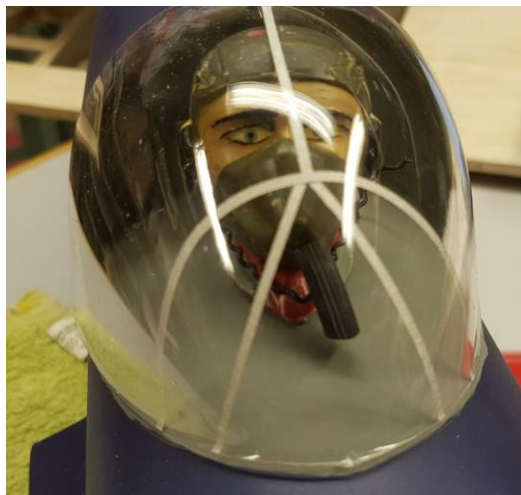
Är Veslanda kanske Sveriges lägst belägna modellflygfält? Hela slätten dikades ut och vattnet pumpas ut i Norge. Norge är där Swedish Rock har varit i många år, De senaste åren med Covid har det varit lite sämre med stora festivaler.

Kavalier är det nog en hel del äldre som känner igen

Linkontroll var ute.
Men combatkärnor som konverterats till RC gick bra.
F-n vad det gick undan.

Nu är det lite modernare NUTID, och bilderna betydligt bättre med moderna digitalkameror.

Här har en Nobler byggs som RC-modell. Det är en välkänd linstunkärna.

Är det lite Corsair-inspiration?

Motorn är en Webra Speed med pipa – det går undan rejält trots att originalet mest var tänkt för konstflyg med riktigt tajta manövrer.

BMI – Bromölla Modell-Industri.

Jan-Ivar Lidström som kommit riktigt långt norrifrån och fastnat i Skåne. JIL har haft några RC-modeller som ritning i Modellflygnytt genom åren. Det fanns även byggsatser tillverkade i Skåne. Jan-Ivars fru kom från Bromölla så där tillbringades semestrarna tills det blev permanent.

”Arvtagaren” Per Lidström är med. Han har fått växa upp med modellflyg men är nog mera smålänning än norrlänning. De flesta modellerna JIL skapade var när han jobbade i Gislaved. Fortfarande skapas det nya kärnor i CAD-datorn.

Bilden visar även två STIK från BMI. Drivning är OS46AX. Maiden fligt var i juli 2021.

JILOILA

Pelle bygger alla nya Lidström-skapelser. Här tillverkas ofta lite glasfiberdetaljer som motorkåpor och annat.

Lack och färgschema är alltid i "nästan" SM-klass.

På gång är två nya JILOIL-or. Det går alltid att "tweaka" lite ;-)

Spännvidd på JILOILA är 1585 mm.
Den nya har lite mer strömlinjeformad design med rundare former.
Pelles kommer att drivas med en Webra Speed 91 som är en bränsleslukande 2-taktare och har en 6 dl tank

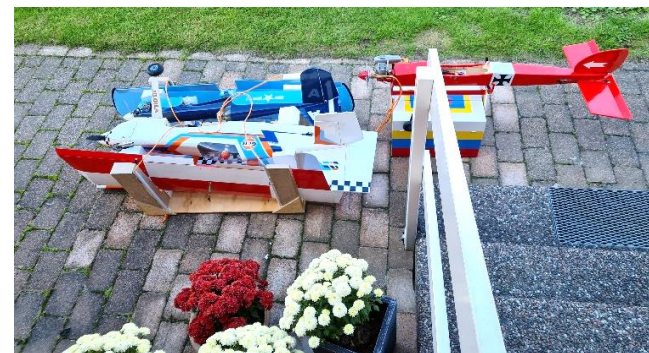

En stor FW 190 – köpt färdig med en Saito 180.
Luftställ och planerad maiden under 2022

Tiger Moth på Veslanda.

Det blev besök på Karlskoga MFK's höstträff i början av september 2021. Det var Pelle Torbjörn och Martin som representerade Blekinge/Skåne.
Bilder på Torbjörn och Martin

Packning klar att lastas till Karlskoga.

Karlskoga MFK. Vilken Anläggning!!!

Helt klart värt ett besök!

Asfaltbana, gräsbana, stugor att bo i, hangar att ställa planen i. Kök och gemensamhetsutrymmen i hög klass. VI KOMMER NÄSTA ÅR.

Stefan höll i trådarna tillsammans med KMFK's fantastiska gäng.

Mikael stod för PR och flög med banderoll

Asfaltbana och stugor att hyra

Vecka 44 – höstlov. För länge sedan kallades det för potatislov då lantbarnen fick hjälpa till på åkrarna. I stan var det kanske känt som skurlov?

För några som slutat skolan för länge sedan blev det besök på F10 Flygmuseum.

Niclas och Jan-Ivar vilar

Niclas flyger Draken i simulator, Även Jan-Ivar flög J35. Pelle flög SK61 Bulldog och var den ende som klarade att göra en Wing-Over ;-)

Kalla vindar och snö.
Då flyger man inomhus i Tianshallen i Bromölla

Åke har sin utomhuskärra inomhus.
Det kan bli svettigt med en tung modell.

Som gjort för självmål

Gör som Per-Anders :

Plocka ihop några foton.

Kommentera lite och
bjud på dina minnen.

Populär Teknik 1946-1947

Tidningen ersatte Teknik och Hobby från februari 1946. Efter 23 nummer ingick tidningen tillsammans med tidningen Flyg, på grund av pappersransonering, i den ”nya” Teknikens Värld-Flyg.

Populär Teknik är de första av vinterns skanningar som finns att läsa för alla på Modellvänners hemsida.

Efterkrigsårens framtidstro på teknik gör att innehållet fortfarande känns aktuellt i många delar.

KLARAR NI DET HÄR?

Utan att se efter i svaren?

Ja hur är det med ert tekniska kunnande? Klarar ni t. ex. alla de här frågorna på rak arm direkt — utan att titta på sid. 43, där de rätta svaren finns. Om ni nu till äventyrs skulle kunna svara rätt på alla frågor utan dessa hjälpmedel har ni vår högaktning, ty i så fall är ni väldigt tekniskt allmänbildad. Sammanlagt är det 17 frågor, som vi ställt upp, och för ett godkänt betyg behövs ni ha så där en 6-8 rätta svar. Betyget 8a får ni på 9-11 rätt, 8b på 12-14, a på 15-16 och slutligen högsta betyg, stort A, på alla 17 rätt. Laggar ni under 6 rätt skall ni i alla fall inte förteöda. För varje nummer av PT som ni läser, lär ni er en hel del nytt. Sätt i gång. Rätta svar finns som sagt på sid. 43.

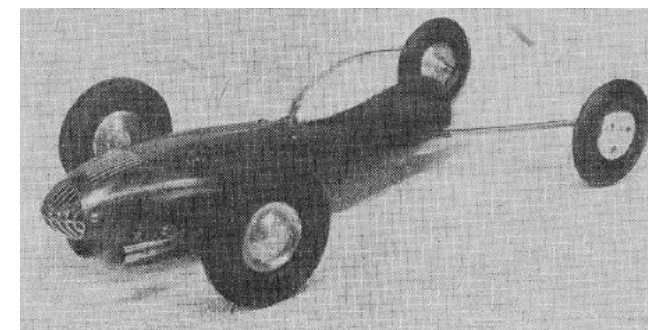
- Vad är en pantograf?**
 - Ett instrument som registrerar jordbävningar.
 - En apparat som förstör tekniska teckningar.
 - En arbetare på en klichéanstalt.
- När uppfanns kullagret?**
 - 1826.
 - 1832.
 - 1847.
- Vem använde de berömda Magdeburgska halvkloten?**
 - Theodore Parker.
 - Otto von Guericke.
 - Werner von Siemens.
- Vad hette Marconi, radions uppfinnare, i förnamn?**
 - Guglielmo.
 - Louis.
 - Stanley.
- När uppfanns kompassen?**
 - 1016.
 - 1302.
 - 1407.
- Vad är skoter?**
 - Maskiner för att sätta ett ämne i vibration.
 - Ett keltiskt folkslag.
 - Gasfyllda rum på fartyg för att öka lyftkraften.
- När seglade Andrée, Strindberg och Fränkel med ballongen Örn mot Nordpolen?**
 - 1897.
 - 1903.
 - 1905.
- Vad är en shunt?**
 - Kompressor för bromssystemet på tåg.
 - Djupvattensmätare.
 - Grenledning.
- Vad är en sextant?**
 - Anordning som släcker och tänds ljuset på fyrar.
 - Instrument för att mäta solhöjden.
 - Seskanstigt graverstift för grammofooninspelning.
- Vad menas med resonans?**
 - Då ett ämne utstrålar infrarött ljus.
 - Då ett ämne ger genklang.
 - Då ett ämne sönderfaller till pulver vid -273°.
- Utvidgar eller drager vatten ihop sig då det fryser?**
- Vad är Rabies?**
 - En sjukdom.
 - Latinska namnet på hundloka.
 - En djupvattenfisk.
- Vem kallades Trollkarien i Menlo park?**
 - John Ericsson.
 - Fritz von Opel.
 - Thomas Alva Edison.
- Vad är en lupp?**
 - Apparat som automatiskt registrerar blodtrycket under operationer.
 - Ett galvaniskt avtryck.
 - Ett förstöringsglas.
- Vad uppfann Benjamin Franklin?**
 - Åskledaren.
 - Rekylgeväret.
 - Västolen.
- Vad är det kemiska namnet på koksalt?**
 - Kopparsulfat.
 - Natriumklorid.
 - Kalciumnitrat.
- Vad är en dävert?**
 - Anordning för att styra en ubåt i horisontalläget.
 - Upphållningsanordning för livbåtar på fartyg.
 - Ett slags fångstnät för strömming.

Det har ju funnits frågetävlingar i de flesta av modellflygnyttis julnummer. Här är några enkla frågor från april 1946

Vem gör vad?

Här är en annan typ av frågor. De är nog ungefär lika enkla som flervalsfrågorna tidigare.

Den modellhobbyn som verkar populärast om man tittar i mängden artiklar i tidningarna verkar vara "fickracern", alltså bilmodeller på rundbana med lina.

Motorerna liknade en del våra 2-takts glödstift men körde på bensen och hade tungt tändsystem. Dooling och McCoy var några namn och man kan se varvtal på upp nära 20000 v/m på de bästa.

"THOR" BENSINMOTORER

för FLYGPLAN, BAT- och BILMODELLER

DATA: Hkr. 1/8. Klass B. Cyl.-vol. 4,75 cm³. Typ 2-takt. Motorvikt 130 gram. Varv/min. m. svänghjul 300-11.000. Varv/min. m. luftpropeller 1.000-3.000.

PRIS komplett körlar med tändspole, kondensator, bensintank o. 5-årig svensk bruksanvisning samt 2 fria service och 1 månads garanti Kr. 57:50

PRIS utan 2 fria service och utan garanti » 45:—

BYGGSATZ TILL "THOR"-MOTORN. Innehållande alla delar utsåda och färdiga för hopsättning, enda verktyg som erfordras en specialskruvmejsel 3:1-75.

Pris Kr. 29:50 (utan spole och kondensator).

(MOTORN HOPSÄTTES på cirka 10-15 minuter.)

TÄNDSPOLAR passande de flesta i marknaden förkommande modellmotorerna, avsedda för 2-4 volt batt. Pr. st. 7:50

KONDENSATORER 0,05 mfd. 400 v. » 1:25

TÄNDSTIFT: CHAMPION V » 3:75

CHAMPION V2 » 3:75

CHAMPION V3 » 3:75

MOTOROLJA: PENNZOIL SAE 70 » fl. 0:90

»ROCKET« RACERMOTORER MED RÖTERANDE SLID

ABSOLUT BLITSNABB START

Avsedd för FLYGPLAN-, BAT- och BILMODELLER

DATA: Hkr. 1/4. Klass C. Typ 2-takt. Varv/min. m. svänghjul 500-12.000. Varv/min. m. luftpropeller 800-9.000.

PRIS: Komplet körlar med spole, kondensator, bensintank, svensk bruksanvisning och 2 månaders garanti med 1 fri service Kr. 85:—

Firma ESKADER Gumshornsgatan 8 - Stockholm - Telefon 62 18 53

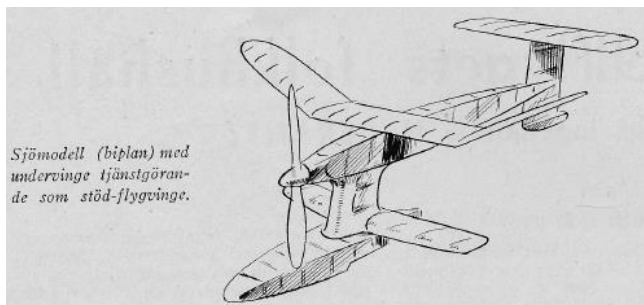
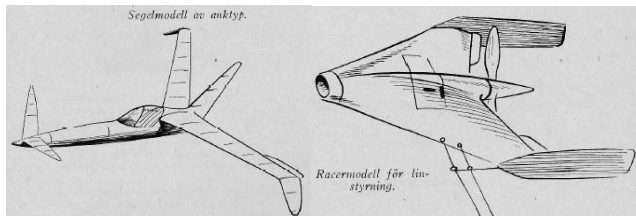
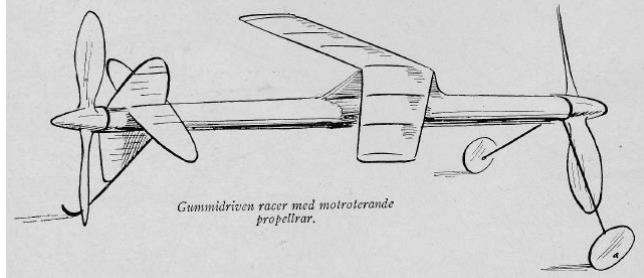
Ledande specialfirma för MODELLER

Men nu fanns det även dieselmotorer som var betydligt enklare utan stift och tändmekanism.

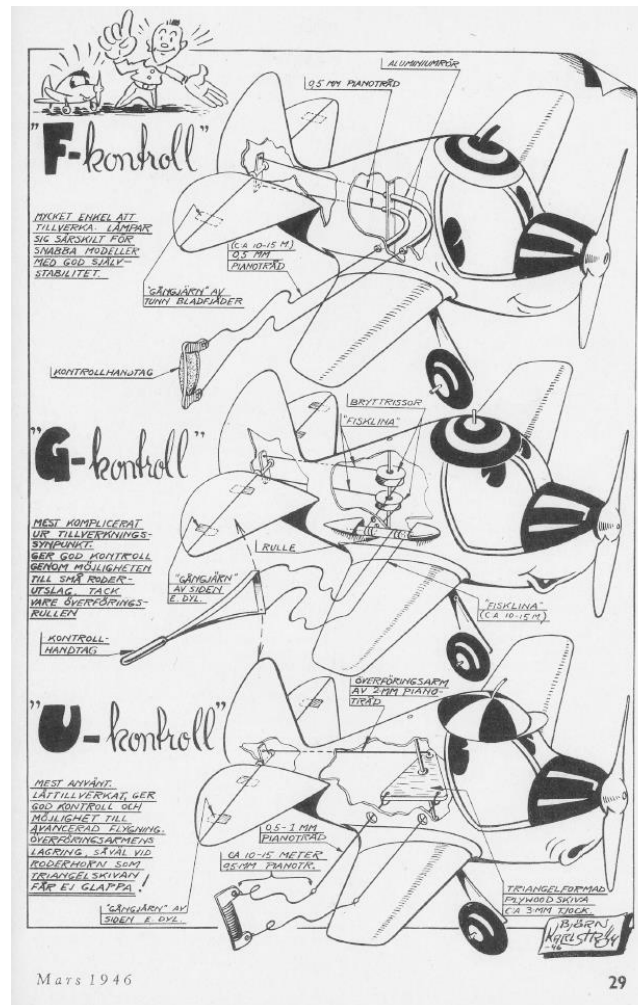
MEN VARFÖR såg de flesta dieslarna ut som fyrhorn? Senare dieslar liknade glödstiftsmotorerna, och en del var samma motor med olika topp.

Visst finns det en hel del kul även om modellflyg!

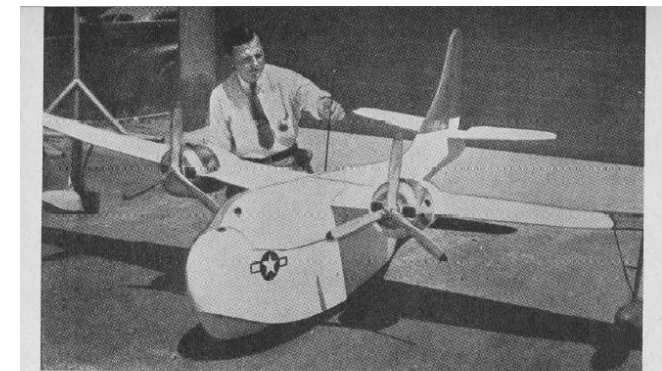
Linkontrollerat modellflyg började bli intressant. Det flögs så klart med motorer i F-klassen men det kunde bli dyrt om ett plan flög bort och inte hittades. Det finns många historier om modellflygares första trimflygning när planet tog luft och försvann för att inte hittas igen. Flera modellflygare tappade gnistan och slutade på grund av det.

Att linkontroll kallas för U-kontroll vet nog alla som har läst engelskspråkig litteratur. Men i alla fall för mig var det lite nytt att läsa om F-kontroll och G-kontroll med olika typer att styra sitt plan. Det tog nog inte lång tid innan U-kontroll blev det som segrade och fortfarande används.

Radiostyrt modellflyg blev allmänt långt senare. Men det förekom som här visas i ett reportage från februari 1946. Servona (elmotorer) väger mindre än 100 gram och för en sådan stor modell får det väl anses fullt OK även i dag.

Det skrivs inte mycket om själva radio-utrustningen men ett sådant stort plan borde kunna orka med lite rör och batterier.

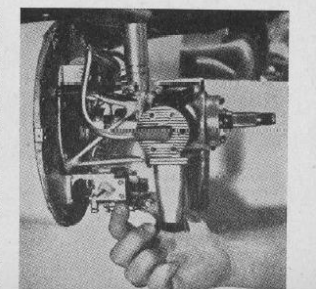
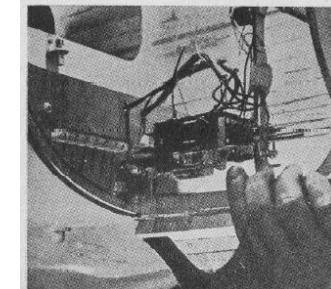
Konstruktören justerar antennen. Det fordras tre man (nedan) för att starta tvåhästarmotorerna.

RADIOSTYRD FLYGBÅT - ELEGANT MODELLBYGGE

Styrd med radio inom en radii av 1000 meter från sändaren kan den här avbildade flygbåten stiga, dyka, rolla och gå ned i graciösa landningar på vattnet kring San Diego Bay. Konstruktören är professionell, heter Ernest G. Stout och arbetar vid Consolidated Vultee. Den tvåmotoriga flygbåten har en spännvidd av 4,2 meter och är 2,8 meter lång. Propellerdiametern är drygt 60 cm, och de båda motorerna lämnar vardera en effekt av två hästkrafter vid 5000 varv per minut. Piloten sitter på sjöstranden och styr planet via en mottagare inuti flygkroppen.

Planetets radiomottagare styr planet genom att verka på små elektriska motorer. Denna motor styr höjd- och sidoroder (nedan).

En av de två motorerna som sköter parreglaget. Varje elmotor väger mindre än 1 kg (nedan).

Hjulångaren är provkörd i dammen, och suddiga foton finns, men jag hoppas på en lagom mörk eftermiddag när min grabb kan ta litet bilder.

Denna har lagom ljus men båten skall ju helst röra sig så det blir litet vågsvall

Med mina bästa hälsningar // With my best regards

Ingvar L. Nilsson

Nedgradering av HP

Datorer och skrivare ”uppdateras” med nya drivrutiner och programvaror.

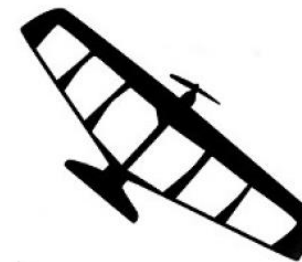
HP kom ut med nya program till skrivarna och då blockerades skrivare som inte har original färgpatroner. Om nu detta är lagligt är inte säkert, men säkert är att många har fått problem. Varför betala dyrt om man kan få samma färg/toner betydligt billigare?

I vilket fall så finns det lösningar för att nedgradera/backa. Youtube brukar ha lösningar men i mitt fall så fixade leverantören, 123, efter ett par dagar en fix.

Har ni inte åkt på problemet så se till att ni går in i skrivarinställningarna och tillåter ”downgrade” och tar bort automatiska uppdateringar. I min skrivare kom det dessutom till en ruta att tillåta färgkassetter från annan leverantör.

Ytterligare en känd modellflygprofil har gått bort alldeles för tidigt.

Bengt-Åke Fällgren var en av bröderna i 3F. Webbutiken har allt inom modellflyg men är kanske mest känd bland linflygarna för att fixa linbyggsatser och bränsle till både glödstiftsracers och dieselmotorer av alla sorter.

Vår käre

**Bengt-Åke
Fällgren**

* 18 februari 1956

har efter en tids sjukdom
lämnat oss i ousäglig sorg
och saknad

24 november 2021

**HANS och HELENA
GÖRAN och MARIA
Magnus och Anna
Tobias och Vanviva
med familjer
övrig släkt och vänner**

**RCFF styrelse vill så här i slutet av året
önska alla medlemmar en riktigt :**

God Jul och ett Gott Nytt År

Vi hoppas att 2022 kommer att erbjuda ett uppsving för modellflyget med mycket aktivitet på fälten och spännande träffar runt om i landet trots att pandemin fortsätter att påverka oss. Under 2021 har styrelsens arbete kretsat kring drönanfrågor, fältansökningar, Söderhamsträffen, Shootouts med mera. Ett nytt inslag har varit att RCFF och SMFF har träffas inom ramen för den "framtidsgrupp" som utsågs våren 2021. Gruppens uppgift är att kartlägga behov och möjligheter för modellflygets framtid i Sverige. Vi räknar med att framöver kunna presentera tankar och idéer från gruppens arbete.

Våra "digitala byggkvällar" som vi genomför gemensamt med SMFF har varit välbesökta och de har oftast inletts med intressanta föredrag innan de olika grupprummen öppnats för fortsatta samtal.

Dessa träffar fortsätter under 2022 så håll koll på RCFF forum rcflyg.se för information om när nästa "digitala byggkväll" går av stapeln.

Vi vill från RCFF passa på att avisera en något försenad Julklapp som kommer att presenteras under januari 2022!

RCFF genomför en särskild satsning för att stärka modellflyget i allmänhet och klubbarna och deras olika aktiviteter i synnerhet. Mer information runt Särskild satsning 2022 inom ramen för hälften tillbaka kommer efter helgerna.

Börja gärna fundera på vad just er klubb/förening skulle vilja göra 2022 för att stärka er verksamhet och lyfta modellflyget som en perfekt hobby för alla oberoende av ålder. Vilka resurser skulle ni behöva för en sådan satsning?

Under 2022 kommer RCFF att bidra till att det genomförs 3 Shootouts med spridning över landet. Mera info om detta kommer att publiceras på vårt forum under början av nästa år. RCFF räknar också med att kunna stödja andra träffar runt om i landet utöver dessa tre större Shootouts. Målet är bra mötesplatser för dig som medlem att utöva din hobby med nöje, träffa likasinnade för erfarenhetsutbyte och skapa publicitet runt modellflyget.

Vi vill också passa på tillfället att be alla medlemmar att uppdatera sin uppgifter i Cardskipper och gärna också se till att föra in TS operatörs-ID i medlemsprofilen så att det finns med på medlemskortet. Länk för betalning av avgiften för 2022 kommer att finnas i Cardskipper alldeles efter årsskiftet. Om du betalar direkt genom Cardskipper och gör detta under början av 2022 förenklar du vår administration och bokföring. Se mera info på vårt forum och på <https://rcff-register.se>

Med dessa ord vill RCFF styrelse tillönska alla modellflygare och medlemmar en Riktigt God Jul och ett Gott Nytt år!

Kjell-Åke Skoog

Ordförande RCFF

Kjell Nilsson

Vice ordförande och kassör RCFF

Svenska RC-Flygförbundet
- av nöjesflygare för nöjesflygare

Du som ännu inte är medlem - bli en av oss! Tillsammans driver vi modellflygets utveckling och skapar dess framtid. Välkommen! Se mera info på vårt forum och på <https://rcff-register.se/shootout/196-2/>

God Jul och Gott Nytt År!

Snart har hela 2021 gått. Även detta år har påverkats en hel del av den pågående pandemin men det verkar ändå ha varit bra med aktiviteter på klubbfälten. Vi får hoppas att det blir ett bättre år 2022.

De digitala byggkvällarna som SMFF och RCFF har arrangerat under året har varit lyckade och fortsätter även under 2022. Nästa byggkväll blir den 10 januari 2022. Inbjudan hittar ni på Facebook och på våra forum.

Då det blir ett nytt år så kommer ni behöva betala avgiften för operatörs-ID. Detta sköts av Transportstyrelsen och enligt vad som står på deras hemsida så ska de skicka ut en faktura avseende detta.

Hoppas att ni får en skön ledighet och att ni får umgås med nära och kära!

Jag vill önska er alla en God Jul och ett Gott Nytt År!

Anders Jonsson

Ordförande SMFF

Pressgrannar

Det finns mycket kul att läsa när året närmar sig slutet. Många tidningar kommer med årets sista nummer i tid före jul.

INNEHÅLL I DETTA NUMMER:	
• Electric Weatherman av Daniel Rota & Daniel Janan	4-6
• Christmas Greetings av Frederic Montiel	6
• Belgien "anno dazumal" av Ingemar Larsson	7
• Belgien "anno dazumal" av Ingemar Larsson/Luc Desauzy	8-10
• Norska Mästerskapen av Norvald Olsvold	11
• Colors from the plotters av Igor Burger	12-14
• Finska Mästerskapen av Alf Lindholm	15
• F2A World Champs podiums av Ingemar Larsson	16-21
• Orion av Pavel Barbaric	22-23
• Busek-Frog av Maris Dislers	24-25
• South African Nationals av Willie Bodenstein	26-27
• F2B Boxer av Brian Turner	28
• Gör Dina egna shims av Ingemar Larsson	29
• Amusements - Quiz av Ingemar Larsson	30-31
• Fräscha upp Din Webra Record av Göran Olsson	32-33
• Västkusträffen av Michael Palm	34-35
• From G20 to R15 - Birth of Rossi av Castagnetti/Mattea	36-38
• Barcelona F2D World Cup av Maris Sala	39
• Jura Cup av Ursula Borer	40
• Christmas Greetings av Harry Kolberg/Serge Delabarde	41
• Coppa d'Oro Lugo av Luigi Lanzoni/Antonio Glandini	42-43
• The Swedish Komet Diesel av Adrian Duncan	44-46
• Frank's DOs & DON'Ts av Frank Wadde	47
• Pimpa din Weatherman av Thomas Olsson	48-49
• Austrian Nationals/Steinfeld Cup av Helmo Stadlbauer	50-51
• Weatherman-tävlingar av Ingemar Larsson	52-56
• Christmas Greetings av Staffan Ekström	57
• Preliminär tävlingskalender 2022	57
• Diverse tävlingsresultat	58
• RIP	59

Lina kommer med 2 nummer per år. Båda numren sent på hösten och med mycket material på engelska. Det är något så unikt som en tryckt svensk modellflygtidning med prenumeranter i stora delar av världen.

Årets quiz är direkt stulet utan tillstånd – men vill du vara med och tävla för att få ditt namn med i resultatet i tidningen om ett år så är det bara att bli medlem i SLIS för 250:- . De båda tidningarna är värda mera men sponsras av några svenska leverantörer av modellprylar.

Ordföranden har ordet	2	Saab Scandia 75 år	28
Pembroke på Flygvapenmuseum	4	Flyglitteraturträffen 2021	30
Klartecken för GlobalEye	5	Flygmuseer i Japan, del 1	32
Allt talar för Bromma!	6	Skalaflyg – nästan som "på riktigt"!	36
"Sextons" karikatyrer: Gösta Seth	7	Modellhörnan – Sk 16 Harvard	42
Uppfinnare Håkan Lans	8	Nytt i SE-registret	44
Flygplanets flygflottilljer F 12 Kalmar	12	Film: Dam busters på DVD	46
Ärna åter flygflottillj	15	Alice Babs och flyget	47
SwAFHF tillbaka i luften!	16	Moth Trainer SE-BFH rullar ut	47
Historien om Nordmaling-Olofsfors	18	Rune Domås in memoriam	48
Järnvägen vid Höga Kusten Airport	24	Föreningsnotiser	48
Det nya ambulansflyget i Sverige	25	Brevlådan	50
Jönköping-Axamo 60 år	26	Mötesverksamhet	53
		SFF:s webshop	54

Här är tidningen som tar längst tid att läsa. Alla artiklar är klart läsvärda!

SKALAMODELLER	MODELLJÄRNVAG	RADIOSTYRT
10 Syntare Rensning i lundar 2021 Bakgrunden om syntare och lundar	16 Modelljärnvag Rias i Hamburg Bakgrunden om Rias i Hamburg	56 Tävling Aircombat 25 år Bakgrunden om Aircombat 25 år
11 Syntare Familjeskåp Alexander Frim-Stor om syntare och lundar	18 Syntare Döden Gagarin Johann Svanberg om Gagarin	60 Modellflyg En flygande Vampire i trä Richard Bokström om syntare och lundar
	20 Modelljärnvag Hallberg nästa Anders Eriksson om syntare och lundar	64 Evenemang Mätparad på Museum Erik Wikström om syntare och lundar
	22 Modellflyg F100 i Sverige Johan Jacobson om syntare och lundar	66 Tävling Stryk & Stål, del 2 Nilsen Syntare om syntare och lundar
	MODELLBYGGE	72 Modellflyg Radiostyrd tungbärgare Petter Svanberg om syntare och lundar
	36 Modellflyg Åsa en flygande Tunnan Anders Eriksson om syntare och lundar	78 Racing Sveriges Snabbast Nilsen Syntare om syntare och lundar

Modellflyget har två artiklar i detta numret. Martin Elmberg skriver om Aircombat med 25 år i Sverige. Richard Bokström skriver om "Gullans" Vampire.

Med en digital prenumeration på AlltOmHobby får man tillgång till ALLA nummer från det första. Det har skrivits mycket om modellflyg i AoH förr i tiden.

SKALAMODELLER	MODELLJÄRNVAG	RADIOSTYRT
10 Syntare Viggo Håller Bakgrunden om syntare och lundar	28 Syntare Åsa en flygande Tunnan Anders Eriksson om syntare och lundar	56 Tävling Aircombat 25 år Bakgrunden om Aircombat 25 år
11 Syntare Familjeskåp Alexander Frim-Stor om syntare och lundar	30 Modellflyg Långflygplan Ulf Svanberg om syntare och lundar	60 Modellflyg En flygande Vampire i trä Richard Bokström om syntare och lundar
	32 Modellflyg F100 i Sverige Johan Jacobson om syntare och lundar	64 Evenemang Mätparad på Museum Erik Wikström om syntare och lundar
	MODELLBYGGE	66 Tävling Stryk & Stål, del 2 Nilsen Syntare om syntare och lundar
	36 Modellflyg Åsa en flygande Tunnan Anders Eriksson om syntare och lundar	72 Modellflyg Radiostyrd tungbärgare Petter Svanberg om syntare och lundar
		78 Racing Sveriges Snabbast Nilsen Syntare om syntare och lundar

I förra numret kan man läsa om Thomas Leijons "livsfarliga" hastighetsflygning i Tyskland. Lite "tamare" är artikeln om Apprentice som fortfarande är bland det bästa man kan flyga som nybörjare. CUB-flygare och de som kände sig som sådana träffades i Arboga för att flyga sina plan.

Kalender

NU ÄR DET DAGS !

Meddela era inneflygtider och händelser i vinter så att de kommer in i kalendern!

F1 – [Friflyg](#)

F2 – Linflyg

xx okt International Ringmaster [Fly-A-Thon](#)

xx=Första helgen i okt med 2a som reservhelg

F3A – RC

[F3 Segel](#)

F3C F3N Helikopter

F3D F3R F3T F5D - [Pylon](#)

AirCombat

[IMAC](#)

[Oldtimer](#)

F4 – [SKALA](#)

F9- [Swedish Drone Cup](#)

Träffar 2020-2021

19 dec 16-18 Inomhusflyg Kristianstads Arena

1-3 juli RCFF SHOOTOUT ÅLLEBERG

NYÅRSAFTON KL 11.00

*Är du man eller mus, snart dags
för årets Nyårsbus*

*Kom, flyg, och snacka skit med
OSS 😊*

Eslövs Modellflygklubb

— på [Eslövs Modellflygklubb](#).

Passa på att åka till en nära
klubb och fira Julafton,
Nyårsafton och Nyårsdag!

7000 kvadratmeter inomhus

Tipshallen

Modellflyg Hobbymässa

29/1 09:30-19:30

2022
Flygning i hela hallen
inget Drone-Race

VAXJÖ RC KLUBB
SMFF G114
www.vaxjorrc.se

Är på plats i Tipshallen
RCFlight.se
Vår trogna handlare

Vario Helicopter
På plats i Tipshallen

Modellflyg
Swap Meet
Skalabåt-utställning

Crawler-bana
Banracing-bana
Modelljärnväg

SVENSKA RC-FLYGFÖRBUNDET - AV NÖJESFLYGARE FÖR NÖJESFLYGARE

RCFF FÖR ALLA UAV-PILOTER I LANDET - BLI MEDLEM! [HTTPS://APPLY.CARDSKIPPER.SE/L60](https://apply.cardskipper.se/L60)

1

AKTIV STYRELSE

Arbetar för modellflygets bästa genom samarbete med Transportstyrelsen samt andra myndigheter och organisationer inom Sverige och EU.

2

DEMOKRATISK ORGANISATION

Varje medlem har en röst på årsmötet som sker på webben via vårt forum: www.rcflyg.se

3

RCFLYG.SE

RCFF driver Sveriges största forum för modellflyg, www.rcflyg.se

4

ANSVARSFÖRSÄKRING

som träder in om olyckan skulle vara framme. Gäller vid modellflygaktiviteter i Sverige och även vid modellflygning utomlands.

5

LÅGA OMKOSTNADER

Möjlighet till ekonomiskt stöd om du eller din klubb vill ordna aktiviteter eller träffar för att främja modellflyghobbyn.

6

FÄLTREGISTRET

RCFF har stor del i arbetet bakom www.faltregister.se Modellflygfält som är godkända av Transportstyrelsen.

Elit

▼ Grenar inom modellflyget

Friflyg

Linflyg

Radioflyg

► Klasser

► Friflyg

Linflyg

Konstflyg

Segelflyg

Helikopter

Skalaflug

Aircombat

Pylon

► IMAC

Bredd

► SMFF:s flygskola

[Meetingguiden](#)

[Klubbledarpärm](#)

► Teknik

► Jet/turbin

Säkerhetsregler

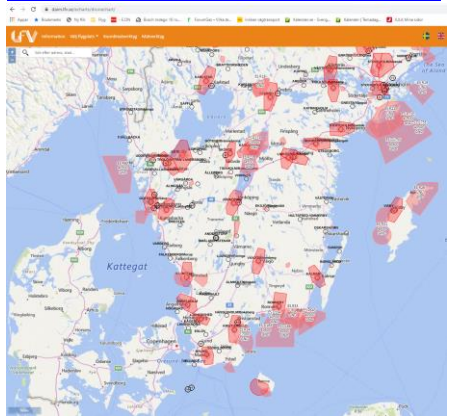
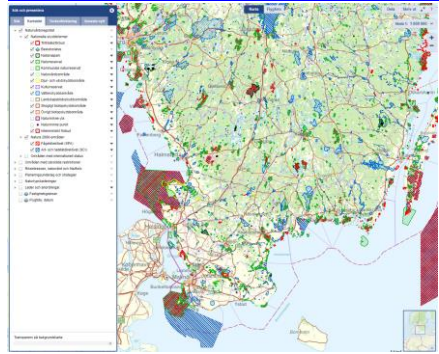
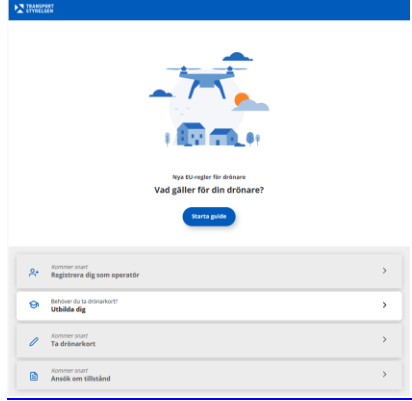
Gemensamma säkerhetsregler SMFF/RCFF

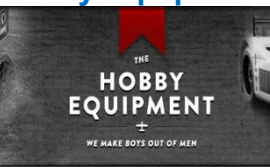
[Säkerhetsregler](#)

Kompletterande säkerhetsregler för turbindrivna modeller

[Turbinsäkerhet - handledning för modellflygare som flyger med jetmotordrift \(PDF, 672 kb\)](#)

Länkar

F1 - FRIFLYG <i>F1A / F1H – Segelflyg dras upp med 50 meter lina.</i> <i>F1B / F1G – Gummitordrift</i> <i>F1C / F1J / F1Q / F1S – motordrift med begränsad motortid / energimängd</i> <i>F1D / F1L – inomhus med gummitordrift</i> Det svenska friflygets centrum ligger i Norberg med landets aktivaste och bästa piloter i klubben. http://www.norbergsfk.se/	F2 - LINFLYG <i>F2A Speed 9 varv=1000m</i> <i>2,5 cc 40000 rpm 300 km/h</i> <i>F2B Stunt precisionsprogram konstflyg</i> <i>7 minuter aerobatic manövrer</i> <i>F2C Team-Racing 3 piloter</i> <i>100/200 varv (10/20 km) med omtankning</i> <i>F2D Combat 2 piloter jagar streamers</i> SLIS – Sveriges intressefrämjande av stunt har ett forum där man kan läsa en hel del om det som händer just nu.	F3 – RADIOSTYRT Konstflyg : F3A, F3P och IMAC Segelflyg : F3B, F3F, F3H, F3J, F3K, F3Q och F6D Helikopter : F3C och F3N Pylonflyg : F3D Q500 radiostyrt hastighetsflyg Skalaflug F4 Aircombat : sju WWII plan i skala 1:12 jagar Dronerace : F9U Team Droneit
OLDTIMERFLYG SMOS heter föreningen för antikflyg i Sverige. Hemsidan www.smos.info är bra och det finns flera olika Facebooksidor enbart i Sverige om ämnet.	S - RAKETFLYG Den 8 september 2018 skapades det en Facebookgrupp Modellraketer Sverige [LPR/HPR] . Hemsida https://smrk.space	HOBBYFLYG Allt modellflyg som inte är tävlingsklasser. Sannolikt mer än 90% av allt modellflyg är blandat med mycket mindre modeller i skummaterial som kan flygas på mindre fält hemma och i parker.
https://daim.lfv.se/echarts/dronechart/ 	https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/ 	https://dronarsidan.transportstyrelsen.se/
	https://www.faltregister.se/ 	

aiR/C Pro Sweden Black Horse NGH Saito med mera.	Pilotrutan 	Autopartner Har kvalitetsmärken som Extremeflight, Sebart med flera.
MBS RC Models Kvalitetsbalsa och egna byggsatser.	RC-shoppen 	3F Hobby Service Mekkat för linflygare! Har allt.
RC-Flight Snabbt och billigt. I brevlådan nästa dag!		Skånehobby Har balsa, klädsel, SIG byggsatser och hela Horizonsortimentet
IAB RC 	Hobby Equipment 	TZ IMPORT
MJD Models Svenska skalabyggsatser	HAB Har det mesta	Dane RC kits
Lindinger En av Europas största leverantörer med gigantiskt sortiment och vettiga priser.	HobbyKing Kinagrejor från Holland – kolla att det står EU innan du köper!	Staufenbiel Säljs via andra handlare
Horizon Hobby	Pichler Extron	Schweighofer

 Har även butiker i Tyskland	 Modeller från Tyskland	
Hobbyträ Välkommen till Träspecialisten För Modellbyggare	BYGGMO Bygg & Modell Svenska friflygbyggsatser	ACKUS Enkelt friflyg och gummimotor från Rune i Onsala
Ben Buckle Vackra byggsatser till stora OLDTIMER / VINTAGE modeller	Free Flight Supplies Mike Woodhouse är ett namn de flesta friflygare känner till. Här finns det mesta i kvalificerat byggmaterial från England.	ProgressAeroWorks Manufacturers of PAW diesel eng Precision engineering of all types Progress Aero Works, Union Mill United Kingdom VIEW LOCAL MAP Run by Anthony Eifflaender Founded by Gij Eifflaender, 1922 Awarded BMFA Ray Malmstrom PAW dieselmotorer som fortfarande nyttillverkas
ML-Hobby Butik i Lund		Powertoys Thunder Tiger med mera.
Napolskimniebie Massor med byggsatser från Polen. Electric Simple AirCombat	www.rbckits.com 	motionrc.eu Lev från Belgien. Robart Futaba mm
Sidor med ritningar att ladda hem.		
Outerzone Stället man hittar de mest fantastiska och även väldigt kända modeller på ritning att ladda hem.	Aerofred Över 23000 modellflyggritningar	Danska förbundets ritningssamling
Belair kit Cutters	Sarik Hobbies	Peck Polymers

Belair Kit Cutters The Name to Build on ...	sarikhobbies The store for the model builder	Peck-Polymers October 3, 2018 Important Notice - Please Read Stock Model Site Sport Model Site Scale Model Site Mycket om gummi-motormodeller i USA men har ÅF i England
Hip Pocket Hip Pocket Aeronautics Här finns ritningar med mera	https://rclibrary.co.uk/ RCLibrary Vintage books, catalogues & magazines	http://flyinglines.org/ FLYING LINES NEWS OF NORTHWEST CONTROL-LINE MODEL AVIATION on Is NW CL Forum NW Standings NW Records NW Regionals Records NW Rules Fav V Club News Updated! Flying Flea Market Northwest CL Hobby Shops Shop Tips Field T listory Updated! Northwest CL Flying Fields NW CL workshops Updated! Numerous Frag otos Flying Lines News Archive More CL modeling links below This week's control-line car
Trevliga filmer "på tuben"		
John Woodfield Vackra hangfilmer med underbara oldtimers	MaxFliart Friflyg med gummiband och oldtimers i New York	Crazy Horst Med kamera i planet. Gammalt men häftigt
En massa gamla motortester. SCEPTRE FLIGHT	Model Enginenews 2002-2013 Model Engineering and Model IC Engine Projects	Adrians modelengines
Gratis modellflygsimulatorer till datorn		
PICASIM 	MULTIFLIGHT 	RealFlight

Startsida

BÖRJA MODELLFLYGA

Batterier
Bensinmotorer & TBH
Bränsletillbehör
Båtar
Elektronik
Elmotorer
Fartreglage
Flygmaskiner EI
Flygmaskiner Glöd
Flygmaskiner Segel
Glödtillbehör
Glödströmsmotorer
Helikopter Multirotor
Hjul Ställ & TB
Klädsel
Kontakter & Kabel
Kristaller
Laddare & Nätaggregat
Lim & Tillbehör
Ljuddämpare & Avgasttillbehör
Pilotfigurer
Propellrar EI
Propellrar Glöd
Propellrar Trä
Radio
Reservdelar Bensinmotorer
Servo
Servokabel & Strömbrytare
Servotillbehör
Skruv & Mutter
Spinners
Tillbehör
Verktyg
Köpvillkor
Sista Utvägen

Sök

Vi skickar med Post eller DHL

Post: Ej skrymmande. 39kr

DHL: Skrymmande/högre varuvärde. 69kr

Du når oss via e-post

info@aircpro.com

Svenskt Modellflyg.se

Sveriges största sida för modellflyg

80 pcs only Worldwide
OS Max 11AX Gold Limited Edition

2 fräna Bipe Fighters
Spx: 900mm - - - - - Spx: 1105mm

MG968 25kg - MG959 32kg - MG959 alu 32kg

New NGH GF60i2
Finns i lager

S-U300 Nytt S-Bus2 servo från Futaba
Kommer att ersätta bl.a. S-3003

Kampanj på Futaba mottagare

Futaba Servokampanj

Fyrtakts Bensinmotorer från Fiala

Större elmotorer från Suppo

Master Airscrew proppar i lager
Bl.a. Classic - och 3-blade - series

maila oss
info@aircpro.com

skicka brev till oss
aiR/C Pro Sweden
Sånnäsvägen 2
296 35 Åhus

[Köpvillkor Om cookies](#)

aiR/c Pro Sweden

Bensinmotorer

NGH GT9 Pro 2-takt

NGH GT17 2-takt

NGH GT25 2-takt

NGH GT35 2-takt

NGH GTT70 twin 2-takt

NGH GF 30 4-takt

NGH GF 38 4-takt

NGH GF60i2 inline 4-takt

*Tystgående träpropplar
med hög verkningsgrad*

Flyg - Motorer – Tillbehör

webbshoppen www.aircpro.com epost info@aircpro.com